

CAIETUL ELEVULUI

CLASA
A VIII-A

CORINT
BOOKS

Octavian Mândruț

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

Caietul este realizat în conformitate cu programa școlară de geografie pentru clasa a VIII-a, aprobată prin OM nr. 5097 din 09.09.2009, valabilă și în anul școlar 2018–2019.

Date despre autor:

Octavian Mândruț, doctor în geografie, cercetător științific principal I și cadru didactic la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, autor de cursuri universitare (apărute în perioada 2012–2017 la Vasile Goldiș University Press), manuale școlare (clasele III–XII), atlase, ghiduri metodologice, culegeri de teste, caiete de activitate independentă pentru clasele III–VIII (apărute la Editura Corint între anii 1997 și 2018). Lucrări recente: *România – geografie regională* (2016), *România – geografie administrativă* (2017), *Geografie universală* (2017), apărute la Vasile Goldiș University Press. Ultimele ediții revizuite (2018) ale atlaselor (*Atlasul geografic școlar, România – atlas geografic școlar*) cuprind elemente noi și date actualizate.

Redactare: Geanina Radu

Tehnoredactare: Stejărel Decu-Jerep

Design copertă: Dan Mihalache

Cartografie: Petruța Șerban

Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate EDITURII CORINT BOOKS, parte componentă a GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

ISBN: 978-606-793-327-7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MÂNDRUȚ, OCTAVIAN

Geografia României : caietul elevului : clasa a VIII-a /

Octavian Mândruț. - București : Corint Books, 2018

ISBN 978-606-793-327-7

Cuvânt-înainte

Dragi elevi, prezentul caiet de activitate independentă reprezintă suportul de instruire principal care însoțește manualul de geografie pentru clasa a VIII-a (Geografia României).

Întrebările, exercițiile și activitățile de instruire asigură o învățare eficientă și ușoară a elementelor de bază ale geografiei României.

Caietul este destinat:

- formării competențelor din programa școlară;
- învățării unor lucruri de bază referitoare la Geografia României;
- pregătirii voastre continue, la clasă, sub îndrumarea profesorului;
- pregătirii pentru testarea pe parcursul anului școlar.

Pentru voi, parcurgerea ritmică a acestui caiet poate asigura satisfacția deosebită de a învăța, ușor și temeinic, elementele de geografie esențiale ale țării noastre.

Utilizarea caietului trebuie să fie corelată cu manualul, atlasul geografic și explicația profesorului. Folosirea atlasului geografic (*România — Atlas geografic școlar*, Editura Corint, 2018, aprobat de Ministerul Educației Naționale, *Mic atlas de geografie a României*, Editura Corint, 2014) facilitează într-o măsură mai mare învățarea eficientă.

La sfârșitul parcurgerii acestui caiet, a manualului și atlasului veți avea mulțumirea de a cunoaște și de a înțelege mai bine țara în care trăiți.

Vă doresc mult succes!

Autorul

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3	B. Rezervațiile naturale (opțional)	52
Geografia României – elemente ale programei școlare	5	Evaluare (Geografie fizică)	54
INTRODUCERE.		V. POPULAȚIA	56
ROMÂNIA: POZIȚIA GEOGRAFICĂ	7	A. Vechimea și continuitatea populației în spa- țiul carpato-danubiano-pontic	56
Autoevaluare	9	B. Numărul populației și evoluția numerică. Densitatea populației și repartitia ei geografică.	56
I. RELIEFUL	10	1. Numărul populației și evoluția numerică	56
A. Caracteristici generale (Trepte și forme de re- lief, proporționalitatea reliefului)	10	2. Densitatea populației și repartitia ei geografică	57
B. Unitățile majore de relief	11	C. Structura populației	58
1. Carpații și Depresiunea Colinară a Transilvaniei	12	D. Populația activă. Românii din afara hotarelor... ..	59
1.1. Carpații Orientali	12	1. Populația activă	59
Autoevaluare	13	2. Românii din afara hotarelor	59
1.2. Carpații Meridionali	14	VI. AȘEZĂRILE UMANE ȘI ORGANIZAREA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ	60
1.3. Carpații Occidentali	16	A. Vechimea și evoluția așezărilor umane	60
1.4. Depresiunea Colinară a Transilvaniei	18	B. Așezările rurale și tipologia lor	61
2. Dealurile și podișurile	20	C. Așezările urbane	63
2.1. Subcarpații, Podișul Getic și Podișul Mehedinți	20	D. Clasificarea orașelor	65
2.2. Podișul Moldovei	22	E. Caracterizarea geografică a orașului București	67
Autoevaluare	23	F. Caracterizarea geografică a altor orașe mari (opțional)	69
2.3. Podișul Dobrogei	24	G. Organizarea administrativ-teritorială	71
2.4. Dealurile de Vest	26	Evaluare (Populația și așezările umane)	73
3. Câmpiile	26	VII. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE	75
3.1. Câmpia de Vest	26	A. Agricultură	75
3.2. Câmpia Română	28	1. Premisele naturale	75
4. Lunca și Delta Dunării	30	2. Cultura plantelor	76
5. Platforma continentală a Mării Negre	32	3. Creșterea animalelor	76
Evaluare (Relieful)	34	B. Industria	77
II. CLIMA	36	1. Istoric și caracteristici generale	77
A. Factorii determinanți. Caracteristici ale ele- mentelor climatice	36	2. Industria extractivă	77
Factorii care determină și influențează clima	36	3. Industria energetică și a energiei electrice	78
Caracteristici ale elementelor climatice	36	4. Industria metalurgică	79
1. Regimul și repartitia temperaturii aerului	36	5. Industria chimică, a lemnului și a materiale- lor de construcție	81
2. Precipitațiile atmosferice	38	C. Serviciile. România în Europa și în lume	82
Regimul eolian (vânturile)	38	1. Comerțul interior și turismul	82
B. Nuanțele climatice	39	2. Căile de comunicație	84
III. HIDROGRAFIA (APELE)	40	3. România în Europa și în lume	86
A. Factorii care determină și influențează hidrografia. Dunărea	40	Evaluare (Activitățile economice)	88
B. Râurile interioare	42	VIII. CARACTERISTICI ALE MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR	89
C. Lacurile. Apele subterane și izvoarele	44	A. Caracteristici ale mediului înconjurător	89
D. Marea Neagră	46	B. Degradarea mediului înconjurător	89
Autoevaluare	47	IX. REGIUNILE GEOGRAFICE ALE ROMÂNIEI	90
Evaluare (Clima și hidrografia)	48	X. ELEMENTE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE	92
IV. VEGETAȚIA, FAUNA ȘI SOLURILE	50	Evaluare finală	93
A. Vegetația naturală, fauna și solurile	50		
1. Vegetația naturală	50		
2. Fauna	51		
3. Solurile	51		

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

ELEMENTE ALE PROGRAMEI ȘCOLARE

A. Conținuturi (extrase din programa școlară aprobată de MEN cu OM 5097/09.09.2009)

România: Poziție geografică

Relieful

- Caracteristici generale (trepte și forme de relief, proporționalitatea reliefului)
- Unitățile majore de relief:
  - Carpații și Depresiunea colinară a Transilvaniei
  - Dealurile și Podișurile
  - Câmpiile
  - Lunca și Delta Dunării
  - Platforma continentală

Clima

- Factorii genetici ai climei
- Elementele climatice
- Tipuri și nuanțe de climă

Apele

- Dunărea, râurile interioare, lacurile, apele subterane, Marea Neagră

Vegetația, fauna și solurile

Populația

- Numărul populației și evoluția numerică
- Repartiția geografică și densitatea populației
- Structura populației României

Așezările umane

- Așezările rurale. Tipuri de sate
- Așezările urbane. Tipuri de orașe
- Caracterizarea geografică generală a orașului București
- Organizarea administrativ-teritorială

Activități economice

Agricultura

- Cultura plantelor și creșterea animalelor

Industria

- Industria energetică și industria energiei electrice
- Alte ramuri: industria metalurgică, industria chimică, industria lemnului etc.

Serviciile

- Căi de comunicație și transporturi, comerțul, turismul, România în Europa și în lume

Caracteristici ale mediului înconjurător

Regiunile geografice ale României

Analiza unei regiuni geografice

Elemente ale dezvoltării durabile

B. Competențe specifice (formulări adaptate din programa școlară)

După parcurgerea programei și a acestui caiet (sub îndrumarea cadrului didactic), elevii vor reuși să realizeze:

- identificarea unor termeni geografici în diferite texte;
- definirea și utilizarea termenilor geografici în situații noi;
- corelarea elementelor însușite la geografie cu cele de la alte discipline școlare;
- aplicarea cunoștințelor de matematică la elemente din domeniul geografiei;
- identificarea localizării elementelor geografice reprezentate pe hărți;
- localizarea unor elemente geografice pe suporturi construite;
- utilizarea semnelor convenționale în citirea și interpretarea hărților;
- utilizarea informațiilor obținute din surse diferite (atlas, internet, reviste, CD);
- ordonarea și gruparea unor elemente și fenomene geografice după criterii date;
- compararea unor caracteristici geografice;
- prezentarea structurată a elementelor geografice care definesc un teritoriu (pe regiuni geografice sau pe unități administrative);
- caracterizarea unei realități teritoriale după un algoritm dat;
- explicarea diversității naturale, umane și culturale a țării noastre;
- observarea directă a realității înconjurătoare;
- explicarea elementelor, fenomenelor și proceselor observate;
- identificarea soluțiilor de protecție a mediului înconjurător;
- identificarea unor elemente de organizare a spațiului din perspectiva dezvoltării durabile;
- construirea unor texte explicative.

C. Activități de învățare (sugerate de partea metodologică a programei) se referă, de exemplu, la:

- explorarea unor texte pentru dezvoltarea competențelor terminologice;
- utilizarea suporturilor cartografice și grafice (din manuale, atlase, alte surse) pentru înțelegerea realității reprezentate;
- elaborarea unor texte (semistructurate, structurate sau libere) referitoare la explicarea, compunerea și prezentarea unei realități geografice solicitate;
- completarea informației lacunare (în texte sau pe hărți);
- identificarea informației pertinente în diferite surse.

INTRODUCERE

ROMÂNIA: POZIȚIA GEOGRAFICĂ

Poziția geografică

Urmăriți harta din manual sau din atlas; identificați și notați principalele linii geografice care se intersectează în țară noastră:

- a) paralela de: _____ latitudine nordică;
- b) meridianul de: _____ longitudine estică.

Explicați, pe scurt, semnificația trecerii acestei paralele prin țara noastră: _____

Scrieți, utilizând informațiile din manual, punctele extreme ale țării noastre și coordonatele lor geografice :

- a) în nord: _____
- b) în sud: _____
- c) în vest: _____
- d) în est: _____

Comentați oral cele de mai sus.

Precizați, pe scurt, utilizând hărțile din manual sau din atlas:

- a) elementele principale ale poziției țării noastre în Europa:

- b) distanțele până la următoarele elemente geografice ale Europei:

- Capul Nord _____
- nordul Munților Ural _____
- fluviul Ural _____
- Capul Roca _____
- insula Creta _____
- insula Irlanda _____

Precizați ce înțelegeți prin faptul că România este o țară:

- a) carpatică: _____

- b) dunăreană: _____

- c) pontică: _____

- d) central-europeană: _____

Vecinii și granițele

Notați vecinii țării noastre și precizați, pe scurt, câte o caracteristică a graniței pentru fiecare sector, după modelul dat:

a) _____ Republica Moldova _____; _____ râul Prut _____

b) _____; _____

c) _____; _____

d) _____; _____

e) _____; _____

f) _____; _____

Suprafața

România are o suprafață de: _____, fiind situată pe glob pe locul _____.

Completați tablele de mai jos, utilizând diferite surse de informare, și comentați oral ceea ce observați. Spuneți ceea ce știți despre geografia țărilor din lume (a) și din Europa (b) care sunt foarte apropiate ca suprafață de cea a României.

a)

	Țara	Suprafața (km ²)
77	Guinea	245 857
78	Regatul Unit	242 545
79	Uganda	241 550
80		238 533
81	România	238 391
82		236 800
83	Guyana	215 000
84	Belarus	207 600

b)

	Țara	Suprafața (km ²)
	Norvegia	323 786
	Polonia	312 677
	Italia	301 336
		242 545
12	România	238 391
		207 600
	Grecia	132 050
	Bulgaria	111 000

Comentați oral tabelul de mai jos.

Vecinii României	Suprafața (km ²)
Republica Moldova	34 483
Ucraina	603 500
Ungaria	93 030
Serbia	88 361
Bulgaria	111 000
Marea Neagră	413 000

AUTOEVALUARE

I. Citiți cu atenție întrebările de mai jos și identificați răspunsul corect, încercuind litera corespunzătoare:

1. În Europa, țara noastră este situată mai aproape de:

- a) nord;   b) sud;   c) vest;   d) est.

2. Țara noastră se află în mijlocul zonei temperate deoarece este străbătută de următoarea coordonată geografică:

- a) 45° lat. N;   b) 46° lat. N;   c) 25° long. E;   d) 26° long. E.

3. România este o țară pontică deoarece:

- a) cuprinde Munții Carpați;   b) este mărginită de Dunăre;   c) se învecinează cu Marea Neagră.

4. Suprafața țării noastre este de:

- a) 238 391 km²;   b) 244 100 km²;   c) 237 500 km²;   d) 238 533 km².

5. Mai întinsă decât țara noastră este:

- a) Bulgaria;   b) Serbia;   c) Ucraina;   d) Republica Moldova.

II. Caracterizați, pe scurt, așezarea geografică a României:

III. Urmăriți harta din manual sau din atlas, pe care sunt reprezentate granițele și vecinii și descrieți, oral, fiecare sector al graniței.

IV. Localizați și caracterizați, pe scurt, țările de pe glob și din Europa care au o suprafață apropiată de suprafața țării noastre.

Cum apreciați suprafața țării noastre comparativ cu întinderile celor 44 de state europene și cu ale celor 196 de țări ale lumii.

V. Prezentați, la alegere, pe scurt, o țară vecină țării noastre, precizând:

- Poziția față de România _____
- Aspectul și tipul graniței _____
- Întinderea (suprafața), prin comparație _____
- Elemente comune (relief, hidrografie) _____
- Orașe apropiate de graniță _____

VI. Precizați, pe scurt, limita cu Marea Neagră.

I. RELIEFUL

A. CARACTERISTICI GENERALE (TREPTE ȘI FORME DE RELIEF, PROPORȚIONALITATEA RELIEFULUI)

Prin relief se înțelege: _____
_____
_____

Dați exemple de:

a) forme de relief: _____

b) trepte de relief: _____

c) unități de relief: _____

Utilizați o hartă a treptelor de relief și demonstrați, pe scurt, proporționalitatea reliefului: _____
_____
_____

Relieful are o dispunere concentrică, din centrul țării (Depresiunea Colinară a Transilvaniei) spre exterior desfășurându-se următoarele trepte:

- _____
- _____
- _____
- _____

Demonstrați, pe scurt, varietatea formelor de relief: _____
_____
_____

Ordonăți unitățile de relief în funcție de vechimea lor (utilizând informații din manual sau din alte surse), de la cea mai veche la cea mai recentă:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

B. UNITĂȚILE MAJORE DE RELIEF

Urmăriți harta unităților majore de relief ale României și a unităților și subunităților principale de relief din manual sau din atlas și completați tabelul de mai jos.

Unitatea majoră de relief	Poziția în cadrul țării	Exemple de subunități (2–3 subdiviziuni)

Unitatea majoră de relief	Suprafața (km ²)	Pondere (%)
Carpații Orientali	33 300	13,9
Carpații Meridionali	15 340	6,4
Carpații Occidentali	17 720	7,4
Subcarpații	16 450	6,9
Piemontul Getic	13 100	5,5
Podișul Moldovei	23 200	9,7
Depresiunea Transilvaniei	25 100	10,5
Podișul Dobrogei	10 500	4,5
Podișul Mehedinți	790	0,4
Dealurile de Vest	12 230	5,2
Câmpia Română	49 800	20,9
Câmpia de Vest	16 540	6,9
Delta Dunării	4 321	1,8
Total	238 391	100

Urmăriți tabelul alăturat și, pe baza acestuia:

• notați cele mai întinse două unități de relief: _____

_____

_____

• calculați ponderea:

– câmpiilor: _____

– munților: _____

– podișurilor și dealurilor: _____

• identificați unități de relief din toate cele trei trepte, care formează împreună mai mult de 50% din suprafața țării: _____

_____

_____

_____

• comentați cele de mai sus.